

Úlohy ke cvičení

Úloha 1: Je pravda, že pro každé dvě množiny X a Y platí $2^X = 2^Y$, právě když $X = Y$?

Úloha 2: Ukažte, že pro zobrazení $f : X \rightarrow X$ na konečné množině X platí, že f je prosté právě když f je na.

Platí totéž i pro nekonečné množiny X ?

Úloha 3: Nechť $f : X \rightarrow Y$ a $g : Y \rightarrow X$ jsou funkce takové, že pro každé $x \in X$ platí $(g \circ f)(x) = x$ a pro každé $y \in Y$ platí, že $(f \circ g)(y) = y$. Dokažte, že f i g jsou bijekce (tedy prosté a na).

Úloha 4: Buď X konečná množina a R relace na X antisymetrická relace. Ukažte, že každá relace $\bar{R} \subset R$ je také antisymetrická.

Úloha 5: Najděte

- bijekci mezi \mathbb{N} a \mathbb{Z} ;
- bijekci mezi \mathbb{N} a \mathbb{N}^2 ;
- prosté zobrazení z \mathbb{Q} do \mathbb{N} . (Nebo dokonce zkonstruuje bijekci.)

Úloha 6: Uvažme relaci “ x je dělitelem čísla y ” na množině $\{1, \dots, n\}$.

- Dokažte, že tato relace je (neostré) uspořádání.
- Má toto uspořádání nějaký největší a nejmenší prvek?
- Má toto uspořádání nějaký minimální a maximální prvek?
- Čemu v tomto uspořádání odpovídá infimum a supremum neprázdné podmnožiny?

Úloha 7: Které z následujících relací na množině \mathbb{N}^2 (dvojice přirozených čísel) jsou uspořádáními? Která z těchto uspořádání jsou lineární?

a) Porovnání po obou souřadnicích \leq_S :

$$(a, b) \leq_S (x, y) \Leftrightarrow a \leq x \wedge b \leq y$$

b) Porovnání v alespoň jedné souřadnici \leq_U :

$$(a, b) \leq_U (x, y) \Leftrightarrow a \leq x \vee b \leq y$$

c) Porovnání v obou složkách různými směry \leq_Z :

$$(a, b) \leq_Z (x, y) \Leftrightarrow a \leq x \wedge b \geq y$$

d) Slovníkové (lexikografické) porovnání \leq_L :

$$(a, b) \leq_L (x, y) \Leftrightarrow a < x \vee (a = x \wedge b \leq y)$$

e) Slovníkovo-maximové porovnání \leq_M :

$$(a, b) \leq_M (x, y) \Leftrightarrow \max(a, b) < \max(x, y) \vee (a, b) \leq_L (x, y)$$

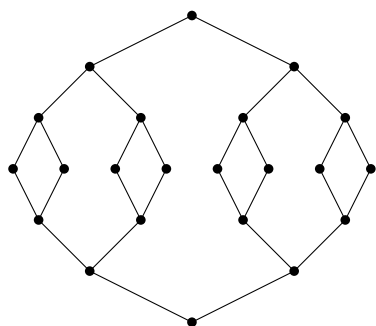
f) Maximové porovnání s tím, že nerozhodné případy se porovnají lexikograficky \leq_N :

$$(a, b) \leq_N (x, y) \Leftrightarrow \max(a, b) < \max(x, y) \vee [\max(a, b) = \max(x, y) \wedge (a, b) \leq_L (x, y)]$$

Úloha 8: U následujících variant rozhodněte, zda existuje uspořádání splňující danou podmínku. Pokud existuje, uveďte příklad.

- a) — bez největšího prvku; na neprázdné konečné množině.
- b) — bez největšího prvku a bez nejmenšího prvku; na neprázdné konečné množině.
- c) — bez největšího prvku, ale s maximálním prvkem; na neprázdné konečné množině.
- d) — bez největšího prvku a bez maximálního prvku; na neprázdné konečné množině.
- e) — bez největšího prvku, ale s maximálním prvkem; na nekonečné množině.
- f) — bez největšího a bez maximálního prvku; na nekonečné množině.
- g) — bez nekonečného řetězce; na nekonečné množině.

Úloha 9: U uspořádání daného následujícím Hasseho diagramem vyznačte nějaký maximální řetězec a antiřetězec. U antiřetězce zdůvodněte, proč nelze najít delší.

Úloha 10: Nalezněte nejdelší řetězce a antiřetězce na uspořádáních: $(\{1, \dots, n\}, |)$ a $(\mathcal{P}(\{1, \dots, n\}), \subseteq)$.

Úloha 11:

a) Ukažte, že pro každou konečnou množinu platí, že všechna její lineární uspořádání jsou navzájem isomorfní.

Pozn.: Relace R na X je isomorfní relaci S na Y pokud existuje bijekce $f : X \rightarrow Y$ taková, že $(x, y) \in R \Leftrightarrow (f(x), f(y)) \in S$.

b) Ukažte, že pro každou množinu A přirozených čísel platí, že všechna lineární uspořádání množiny A jsou navzájem isomorfní, právě když A je konečná.